

20/10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 19/10 2016

Αριθμ. Πρωτ.: 225

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από βροχοπτώσεις στην Π.Ε. Τρικάλων»

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 3077/22-9-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης, Ν. Μωραΐτης** και **Κ. Στεργίου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, και με βάση την από 23/09/2016 έγγραφη ενημέρωση από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του ΕΛ.Γ.Α., κ. Γ. Θεοκάρη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τις βροχοπτώσεις-πλημμύρες που σημειώθηκαν στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου του 2016 στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Τρικάλων (δήμοι Τρικκαίων, Καλαμπάκας, Πύλης και Φαρκαδόνας):

- σε διάφορες καλλιέργειες (βαμβακιών, καπνών, καλαμποκιών, μηδικής κ.λπ.), σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επιστημονικές, έγιναν αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις. Το έργο των εκτιμήσεων θα αρχίσει μετά την 15ήμερη υποβολή δηλώσεων. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους, παραγωγούς.
- σε ζωικό κεφάλαιο (κυρίως σε αγελάδες και σε μελισσοσμήνη), σημειώνεται ότι το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε, ενώ, στη συνέχεια, θα καταβληθούν οι σχετικές ενισχύσεις.
- σε φυτικό (δενδρώδεις καλλιέργειες), πάγιο (αποθήκες, σταβλοϋπόστεγα) κεφάλαιο και σε αποθηκευμένα προϊόντα, σημειώνεται ότι για τις ζημιές αυτές, προς το παρόν, διενεργούνται από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. καταγραφές για τα αποθηκευμένα προϊόντα και το πάγιο κεφάλαιο, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων. Έπειτα, οι ζημιές του φυτικού, του πάγιου κεφαλαίου και των αποθηκευμένων προϊόντων, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούν ο Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και οι Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε. Οι αντίστοιχες ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών και, οπωσδήποτε, μετά την επιβεβαίωση αποκατάστασης-αντικατάστασης των ζημιών.

Είναι γνωστό ότι στους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α. (Φυτικής Παραγωγής και Ζωικού Κεφαλαίου) καλύπτονται οι ζημιές στις καλλιέργειες ή στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (όπως, καλάζι, βροχοπτώσεις, παγετοί κ.λπ.) καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο). Ο παραγωγός με την υποβολή της Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και της κατάθεσης του συγκεκριμένου ασφαλιστρου που απορρέει από τη ΔΚ/Ε προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαρίζει τις καλλιέργειές του για τυχόν ζημιές που προξενούνται σε αυτές από τους ανωτέρω κινδύνους.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι οι ζημιές που προξενούνται σε φυτικό, πάγιο κ.λπ. κεφάλαιο εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων (θεομηνίες κ.λπ.), εντάσσονται σε προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ και ενισχύονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι οι σύγχρονες ανάγκες αλλά και οι ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, καταστούν επιβεβλημένη τη συνεχή αναμόρφωση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος, το οποίο πρέπει να υπακούει και να αντιστοιχεί σε ένα πλαίσιο αρχών με συγκεκριμένους στόχους, με σκοπό τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στον αγρότη, λαμβάνοντας υπόψη και τις αλλαγές στις κλιματολογικές συνθήκες.

Στο πλαίσιο αυτό, η σημερινή Διοίκηση του ΕΛ.Γ.Α., σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), προχωρούν σε αποκαταστάσεις στρεβλώσεων και αδυναμιών όπου εντοπίζονται στο γεωργοκτηνοτροφικό σύστημα.

Σημειώνεται ότι για να ενταχθεί ένας νέος κίνδυνος στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., θα πρέπει:

- α) να προηγηθεί εκπόνηση επιστημονικής μελέτης,
- β) να διενεργηθεί αναλογιστική μελέτη, στην οποία, εκτός των άλλων, θα πρέπει να καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της και
- γ) να εκδοθεί κατόπιν Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (αρ.5 παρ.4 του Ν.3877/2010), όπου θα καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.

Ειδικότερα, η διαδικασία αυτή απαιτεί μελέτη, τεχνική και οικονομική, για τις επιπτώσεις τόσο στις ασφαλιστικές εισφορές όσο και στη βιωσιμότητα του δημοσίου συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.

Όσον αφορά στην υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Ν.3877/2010, καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και το ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από συγκεκριμένα ζημιογόνα αίτια (φυσικοί κίνδυνοι, όπως, καλάζι, πλημμύρα, παγετός κ.λπ., καθώς και παθήσεις στο ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς. Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς, το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο, ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά -με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά -με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α. Για τον λόγο αυτό, πουθενά, δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Όσον αφορά στην αποκατάσταση ζημιών σε συλλογικά εγγειοβελτιωτικά έργα, επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων) μεριμνά για τη διερεύνηση της δυνατότητας συμμετοχής του δημοσίου σε δαπάνες αποκατάστασης ζημιών από πλημμύρες ή άλλη αιτία που συνιστά ανωτέρα βία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 414/1976, σε συλλογικά εγγειοβελτιωτικά έργα δικαιοδοσίας Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.), κατόπιν σχετικών αιτημάτων από τους εποπτεύοντες φορείς των Ο.Ε.Β., που υποβάλλονται σύμφωνα με την αριθμ. 264/7665/20.01.2016 (ΑΔΑ: Ω7ΑΗ4653ΠΓ-ΜΘΒ) εγκύκλιο.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ζημιές που προκλήθηκαν από τις πρόσφατες ισχυρές βροχοπτώσεις σε περιοχές της Π.Ε. Τρικάλων, το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων) δεν έχει λάβει, μέχρι στιγμής, σχετικό αίτημα αποκατάστασης ζημιών σε υποδομές εγγειοβελτιωτικών έργων δικαιοδοσίας Ο.Ε.Β. Εφόσον ληφθεί αντίστοιχο αίτημα, θα εξεταστεί στο πλαίσιο των κατ' έτος διατιθέμενων πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού (Φ.29/110-ΚΑΕ 2111).

Επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων), ανά τακτά χρονικά διαστήματα, παρέχει οδηγίες προς τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β., Τ.Ο.Ε.Β.) ως προς τη συντήρηση των στραγγιστικών δικτύων δικαιοδοσίας τους, για την αποτελεσματικότερη αποστράγγιση των καλλιεργούμενων εκτάσεων και προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι από ενδεχόμενες πλημμύρες.

Σε ό,τι αφορά στην κατασκευή νέων εγγειοβελτιωτικών έργων, το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων) συλλέγει αιτήματα από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Περιφέρειας και, κατόπιν αξιολόγησης, θα προτείνει τα πρώτης προτεραιότητας έργα στο νέο ΠΑΑ 2014-2020, όταν αυτό ενεργοποιηθεί.

Όσον αφορά στην αποταμίευση και τον εμπλουτισμό των υδατινών αποθεμάτων, επισημαίνεται ότι στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 μία από τις βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής του αποτελεί και η εξοικονόμηση νερού τόσο σε επίπεδο εκμετάλλευσης (Μέτρο 4.1.3: Επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις με στόχο την εξοικονόμηση ύδατος) όσο και σε εγγειοβελτιωτικά έργα ευρύτερης κλίμακας (Μέτρο 4.3.1: Υποδομές εγγείων βελτιώσεων).

Για να είναι αρχικά επιλέξιμα τα σχετικά έργα στο ΠΑΑ 2014-2020 θα πρέπει να εκπληρούνται:

- οι σχετικοί όροι του άρθρου 46 του Καν(ΕΕ)1305/2013,
- η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα σχετικά με την τιμολόγηση του αρδευτικού νερού και
- η ολοκλήρωση της αναθέωσης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ).

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του υπομέτρου 4.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων», κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, ενισχύεται η υλοποίηση τεχνικών έργων και συνοδευτικών μελετών, με στόχο την εξοικονόμηση νερού, όπως:

- ο εκσυγχρονισμός των υπαρχόντων δικτύων άρδευσης, καθώς και των σχετικών υποστηρικτικών τους υποδομών και
- η ανακαίνιση και αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

Επιπλέον, η εξοικονόμηση αρδευτικού νερού θα επιδιωχθεί μέσω έργων:

- ο ταμίευσης νερού και συνοδών αρδευτικών δικτύων,
- ο τεχνητού εμπλουτισμού και
- ο χρήσης ανακυκλούμενου νερού.

Επίσης, για τη χρηματοδότηση των σχετικών προτάσεων, ισχύει η συγκριτική αξιολόγησή τους βάσει κριτηρίων επιλογής (βαθμολόγησης / κατάταξης), ως ακολούθως:

- Βαθμός περιβαλλοντικής απόδοσης (% δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος).
Προκρίνονται έργα που στοχεύουν σε μεγάλες εξοικονομήσεις, ειδικά σε περιοχές όπου πρέπει να επιτευχθεί καλή κατάσταση των υδατινών σωμάτων, αλλά και ανάντι προστατευόμενων περιοχών. Επίσης, τα έργα που προτείνονται στα ΣΔΛΑΠ ως συμπληρωματικά Μέτρα, παίρνουν επιπλέον βαθμούς στην επιλογή.
- Αρχή της οικονομικής ευστάθειας των έργων (κόστος-όφελος).
Α. Μέγεθος επένδυσης σε σχέση με την αρδευόμενη περιοχή και, συνεπώς, το γεωργικό εισόδημα.
Β. Μέγεθος της επένδυσης σε σχέση με την εξοικονόμηση νερού.
- Συμπληρωματικότητα των επενδύσεων με υφιστάμενες υποδομές άρδευσης.
- Βαθμός διοικητικής και τεχνικής ωριμότητας των έργων, όπως απαιτείται για την άμεση εφαρμογή των επενδύσεων (μελέτες και ειδικές αδειοδοτήσεις).
- Συμπληρωματικότητα με άλλα μέτρα του Προγράμματος και άλλα Ταμεία.

Ως εκ τούτου, για να ενισχυθούν από το ΠΑΑ 2014-2020 εγγειοβελτιωτικά έργα, με στόχο την αποταμίευση ύδατος, θα πρέπει, μετά την προκήρυξη των σχετικών παρεμβάσεων, να υποβληθεί σχετική πρόταση, η οποία θα είναι αφενός επιλέξιμη και αφετέρου θα συγκεντρώνει την απαραίτητη βαθμολογία που θα της δώσει πρόκριση έναντι άλλων προτάσεων, κατά την επιβεβλημένη κανονιστικά συγκριτική αξιολόγηση.

Όσον αφορά στις καταστροφές από πλημμύρες, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, στηρίζεται, μεταξύ άλλων, και η αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, μεταξύ των οποίων, και οι πλημμύρες και, αντίστοιχα, η ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων.

Πιο συγκεκριμένα, το υπομέτρο 5.2: «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό, ζωικό κεφάλαιο από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα» του ΠΑΑ 2014-2020 αφορά σε κάλυψη δαπανών επένδυσης εκ μέρους των ζημιωθέντων, ενεργών γεωργών ή ομάδων γεωργών, με στόχο:

- την ανασύσταση του ζημιωμένου παραγωγικού δυναμικού και
- τον εξοπλισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (αποκατάσταση κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων που έχουν πληγεί από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα ή την αγορά νέων μηχανημάτων, καθώς και την αποκατάσταση των υποδομών για τη διατήρηση του παραγωγικού δυναμικού).

Δεν είναι επιλέξιμη:

- η απώλεια εισοδήματος που προκλήθηκε από τις ανωτέρω ζημιές και
- οι ζημιές, οι οποίες καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., καθώς και ζημιές που, κατά τους γενικούς και ειδικούς όρους των Κανονισμών Ασφάλισης των διαφόρων ασφαλιστικών φορέων, όταν υπάρξουν, αποζημιώνονται.

Η ενίσχυση παρέχεται εφόσον οι ζημιές που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα υπόκεινται στην επίσημη αναγνώριση του ΥΠΑΑΤ και το επίπεδο των ζημιών ξεπερνά το 30% των ομοειδών ειδών και σε επίπεδο παραγωγού.

Λαμβάνοντας υπόψη τη δυσκολία άμεσης και ταχείας αναπροσαρμογής της γεωργικής επιχείρησης από τις ζημιές, τις οποίες έχει υποστεί, έτσι ώστε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς, λόγω και των φυσικών βιολογικών διαδικασιών, το ποσοστό στήριξης ανέρχεται στο 100 % του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις αποκατάστασης του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα.

Σε περίπτωση που έχουν καταστραφεί δημόσιες υποδομές, οι οποίες έχουν άμεση σχέση με το παραγωγικό δυναμικό της περιοχής που επλήγη από πλημμύρες, έχει προβλεφθεί στο ΠΑΑ 2014-2020, μέσω του ανωτέρω υπομέτρου, η επένδυση αποκατάστασης των σχετικών ζημιών.

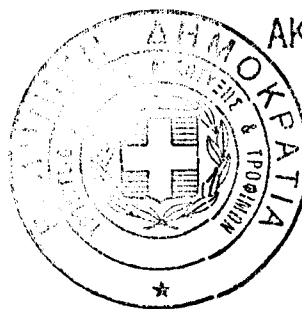
Για περισσότερες πληροφορίες το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπ. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης-Γρ. κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
- 3.Βουλευτή κ. Ν. Μωραΐτη
- 4.Βουλευτή κ. Κ. Στεργίου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Π. Μαγάλος